

Pandemie COVID-19 upozornila na nutnost silné ochrany základních práv

Rostoucí nesnášenlivost a útoky na lidská práva nadále oslabují pokrok dosažený v průběhu posledních let, uvádí nová zpráva Evropské agentury pro základní práva (FRA). Zatímco se Evropa začíná vzpamatovávat z pandemie COVID-19, stávající nerovnosti se zhoršují, což ohrožuje sociální soudržnost.

„Pandemie COVID-19 měla a bude mít zásadní dopad na základní práva všech v celé EU. Je pravděpodobné, že přetrvávající nerovnosti, obtěžování a předsudky se budou zhoršovat,“ uvádí v této souvislosti ředitel agentury FRA [Michael O’Flaherty](#). *„Vlády musí zajistit, aby plánování „nového normálního stavu“ vedlo ke spravedlivé společnosti, která ctí důstojnost všech a zajišťuje, aby nikdo nezůstal opomenut.“*

[Zpráva agentury FRA o základních právech pro rok 2020](#) zkoumá vývoj i nedostatky v ochraně lidských práv v EU za poslední rok. Její [hlavní kapitola](#) se zaměřuje na zvýšení povědomí o Listině základních práv EU, která položila základy nové kultury základních práv na úrovni EU. Na vnitrostátní úrovni však zůstává povědomí o listině a její uplatňování omezené, přestože je právně závazná již deset let. Doufáme, že zjištění uvedená ve zprávě všechny, včetně vlád, povzbudí k převzetí odpovědnost za tento jedinečný nástroj a zajištění jeho plné účinnosti, aby mohl pomoci skutečně změnit životy lidí.

Mezi další klíčová témata patří:

- Jednou z hlavních výzev v oblasti lidských práv bylo i nadále dodržování **základních práv na hranicích EU**. Migranti umírali na moři a čelili násilí a nucenému navracení na pozemních hranicích. Některé členské státy vyhrožovaly humanitárním záchranným plavidlům. V jiných členských státech se migranti nadále potýkali s přeplněnými uprchlickými tábory a čelili bezdomovectví. Došlo také k nárůstu případů zajišťování dětských uprchlíků, včetně nezletilých dětí bez doprovodu, kteří neměli zákonného zástupce, jenž by jim pomáhal.
  - Členské státy musí okamžitě zastavit taková porušování základních práv a přijmout účinná opatření s cílem chránit práva dětí, zejména nezletilých dětí bez doprovodu.
- Míra dětské chudoby se v EU mírně zlepšila. Nadále je však **chudobou ohroženo** každé čtvrté dítě. To znamená, že děti stále chodí spát s pocitem hladu a žijí ve špatných podmínkách, což má negativní dopad na jejich zdraví a vzdělávání. U dětí s rodiči cizí státní příslušnosti je situace ještě horší, ohroženy jsou čtyři z deseti dětí. V případě dětí žijících v domácnostech rodičů samoživitelů je chudobou ohroženo každé třetí dítě.
  - EU by měla za účelem snížení dětské chudoby přijmout svou iniciativu záruk pro děti s jasnými cíli a dostatečným financováním.
- Vlády i soukromé společnosti se snaží co nejrychleji využít potenciálních výhod **umělé inteligence**. Spolu s tím, jak Evropská komise a Rada Evropy formulují pokyny a právní předpisy, se začínají formovat také etické aspekty a aspekty základních práv.
  - EU a její členské státy by měly zajistit, aby budoucí předpisy důkladně a transparentně posuzovaly dopady používání umělé inteligence na základní práva. Měly by také určit nezávislé dozorovací orgány.

Zpráva shrnuje a analyzuje hlavní vývoj v oblasti lidských práv v EU v roce 2019. Obsahuje [návrhy na opatření](#) v těchto oblastech: Listina základních práv EU a její uplatňování členskými státy; rovnost a nediskriminace; rasismus a související nesnášenlivost; začleňování Romů; azyl, hranice a migrace; informační společnost, soukromí a ochrana údajů; práva dítěte; přístup ke spravedlnosti a vývoj z hlediska Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením.

V případě zájmu o další informace se obraťte na: media@fra.europa.eu / Tel.: +43 1 580 30 653

